

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування відділення поліції № 4 м. Збараж
Тернопільського районного управління поліції Головного управління
Національної поліції в Тернопільській області**

16.04.2024 р.

м. Тернопіль, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.04.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення поліції № 4 м. Збараж Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області (далі – відділення поліції).

Відвідування здійснювала:

Трінька-Яворська Тетяна Іванівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відділення поліції знаходиться за адресою: вул. Б. Хмельницького, 24, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, 47302.

Керівництво відділення поліції:

Присяжнюк Віталій Петрович, начальник відділення поліції № 4 м. Збараж Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області.

Загальна штатна чисельність працівників відділення поліції станом на 16.04.2024 становить 58 осіб, вакантними є 3 посади.

Відвідуванням встановлено, що на вході до відділення поліції наявна інформація про найменування органу поліції (фото 1). Відвідувачі мають вільний доступ до кімнати прийому громадян. У вестибюлі відділення поліції розміщені інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян керівництвом відділення поліції та керівництвом Головного управління Національної поліції в Тернопільській області, а також наявна інформація щодо гарячої лінії центрів з надання безоплатної правової допомоги та стосовно порядку звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

У приміщенні відділення поліції ведеться відеоспостереження з архівацією даних понад 30 діб.

На момент відвідування в приміщенні відділення поліції затриманих та доставлених осіб не було.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування НПМ здійснено 02.12.2019 року.

За результатами попереднього відвідування надавалися рекомендації Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області вжити заходів щодо:

обладнання у Збаразькому відділенні поліції кімнат для конфіденційного побачення з адвокатом та для функціонування кімнати проведення слідчих дій, укомплектувавши їх відповідно до положень Інструкції з організації діяльності

чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої Наказом МВС України від 23.05.2017 № 440;

належного ведення зазначених у звіті журналів обліків та іншої документації, внесення змін до посадових інструкцій підрозділу кримінальної поліції на виконання вимог ст. 10 Конвенції;

забезпечення до початку розгляду кожної адміністративної справи роз'яснення прав особам, які притягуються працівниками відділення поліції до адміністративної відповідальності, належне фіксування цього факту у постановках;

обладнання стендами з інформацією про порядок подання звернень, із зразками заяв.

Надані рекомендації були виконані частково.

Відвідуванням встановлено, що у відділенні поліції обладнано кімнату для проведення слідчих дій, проте вона потребує проведення ремонту та облаштування відповідно до Положення про кімнати для проведення слідчих дій та інших заходів в органах і підрозділах внутрішніх справ України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 18.12.2003 № 1561 (фото 2).

У посадових інструкціях працівників підрозділу кримінальної поліції норму, що «працівник несе відповідальність за катування затриманих та доставлених» вилучено, проте до затверджених посадових інструкцій не включено пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Однак, незважаючи на позитивні тенденції, під час відвідування виявлені наступні порушення прав та свобод людини.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на свободу та особисту недоторканність (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

1. Відповідно до розділу VIII Інструкції з організації діяльності чергової служби в Національній поліції України (далі – Інструкція), затвердженої Наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (у редакції наказу МВС України від 08.02.2022 № 103), у кожному територіальному підрозділі поліції обладнується не менше однієї кімнати для затриманих.

У відділенні поліції наявна кімната для затриманих, проте працівниками поліції не використовується та потребує ремонту (фото 3, 4).

Перебування затриманих осіб у відділенні поліції без поміщення їх до кімнат тимчасового затримання призводить до утримання їх в умовах несвободи

під контролем працівників поліції у непередбачений законом спосіб, незабезпечення необхідним харчуванням, питною водою, вільним доступом до туалету, тощо.

2. Облік осіб, які перебувають у відділенні поліції, ведеться з порушенням вимог, передбачених Інструкцією. У Журналі обліку доставлених, відвідувачів та запрошених (у графі 3), в якій вноситься тільки «Прізвище, ім'я, по батькові (без скорочення)» працівники чергової частини вносять інші непередбачені Інструкцією дані, зокрема персональні дані (дату народження) та мобільні телефони відвідувачів; у графі 4 вказуються неповні поштові адреси місця фактичного проживання, реєстрації – без зазначення у них назв вулиць, будинків; у графі 6 не вірно або не чітко вказується мета доставлення/прибуття, найчастіше мета формулюється як № ЄО або ЄРДР, що не дає можливості визначити в якому статусі знаходилася особа у приміщенні відділення поліції; до графі 7 не завжди вносяться відомості про вжиті стосовно доставленої особи заходи (складено протокол, відібрано пояснення тощо).

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

3. У порушення вимог пункту 17 розділу VII Інструкції у відділенні поліції не обладнано кімнату для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками.

Крім того, незважаючи на вимоги пункту 20 розділу VII Інструкції, у журналі інформування центрів з надання безоплатної правової допомоги затриманим відсутні записи про проведення конфіденційних побачень затриманих із захисниками із зазначенням часу початку таких побачень та їх закінчення.

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

4. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115 не в усіх працівників відділення поліції на момент відвідування були наявні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги. Станом на 16.04.2024 навчання з надання домедичної допомоги пройшли 18 працівників відділення поліції, однак у відділенні поліції працює 55 працівників,

отже необхідно забезпечити відповідне навчання з надання домедичної допомоги для всього особового складу відділення поліції.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Тернопільській області:

1.1 Забезпечити обладнання кімнати для конфіденційного побачення затриманого із захисником та кімнати для затриманих, умови утримання в яких відповідатимуть національним та міжнародним стандартам.

2. Керівнику відділення поліції № 4 м. Збараж Тернопільського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Тернопільській області:

2.1 Забезпечити належне ведення у відділенні поліції журналів обліку згідно з встановленими формами.

2.2 Внести зміни до посадових інструкцій працівників відділення поліції пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2.3 Вжити заходи щодо забезпечення права на охорону здоров'я та медичну допомогу особам, що перебувають в органах поліції шляхом отримання відповідних сертифікатів щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги працівниками відділення поліції відповідно до Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотознімки, отримані за результатами відвідування відділення поліції, на 1 арк.

**Головний спеціаліст відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Тетяна Трінька-Яворська

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

